

Na osnovu člana 35. stav 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo br. 77/od 16. avgusta 2010), i članova 26. i 85. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim i nebankarskim institucijama (Službeni list Republike Kosovo br. 11/ od 11. maja 2012), Odbor Centralne banke, na sednici održanoj 31. jula 2019. godine, usvojio je ovu:

UREDBU O DIREKTORIMA I VIŠIM MENADŽERIMA BANAKA

Član 1

Cilj i delokrug

1. Cilj ove uredbe je utvrđivanje standarda „podobnosti i pouzdanosti“ i kriterijuma nezavisnosti, za početno davanje saglasnosti za direktore i više menadžere od strane CBK-a, koji su predloženi kao deo procesa licenciranja i njihove podobnosti u kontinuitetu.
2. Ova uredba takođe utvrđuje ograničavanje nivoa akcija koje nezavisni direktori mogu direktno ili indirektno posedovati u banci, kako bi očuvali njihovu privatnost, kao što je uređeno članom 26. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim i nebankarskim institucijama (u daljem tekstu: *Zakon o bankama*).
3. Ova uredba primenjuje se na sve banke licencirane od strane CBK-a, izuzev članova 4. i 5. ove uredbe, koji se ne primenjuju za filijale stranih banaka, kao što je utvrđeno u članu 26. stav 4. Zakona o bankama.

Član 2

Definicije

Izrazi korišćeni u ovoj uredbi imaju isto značenje, kao što je utvrđeno u članu 3. Zakona o bankama.

Član 3

Kriterijumi 'podobnosti i pouzdanosti' za direktore i više menadžere

1. CBK posvećuje posebnu pažnju podobnosti predloženih direktora i viših menadžera banke, tokom čitavog procesa licenciranja i nadzora nad bankama.
2. CBK koristi sledeće kriterijume, izuzev zahteva iz člana 35. Zakona o bankama, da izvrši procenu pre davanja saglasnosti za bilo kojeg pojedinca, u skladu sa članom 8. stav 3.4 Zakona o bankama.
  - 2.1. **Integritet.** Lična istorija potencijalnih direktora i viših menadžera treba da pokazuje da su oni u potpunosti nezavisni i da poseduju lične kvalitete, pre svega integritet koji je potreban da obavljaju svoje dužnosti.
  - 2.2. **Zdravo rasuđivanje.** Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju odgovarajuće formalne kvalifikacije i lične veštine koje im omogućavaju da kritički i adekvatno procene važne politike i strateška pitanja, sa kojima se suočavaju banke, i jasno artikuliraju svoje stavove o takvim pitanjima.
  - 2.3. **Upravljanje.** Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju dovoljno iskustva u upravljanju poslovanjem, kao što se zahteva važećim zakonskim aktima.
  - 2.4. **Kompetentnost.** Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju univerzitetsku diplomu u oblasti ekonomije, finansija i prava, ili druge relevantne oblasti. Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju najmanje pet godine iskustva u jednoj od gore navedenoj oblasti u ovoj tački. Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju dovoljna znanja za preduzete i poverene obaveze, i koje oni predlažu da obavljaju za dobrobit deponenata, kao i zakonskog okvira, prema kojem posluju banke na Kosovu.
  - 2.5. **Finansijska održivost.** Direktori i viši menadžeri trebaju da dokažu brzo ispunjavanje finansijskih obaveza u prošlosti i postojeće zdravo finansijsko stanje.
3. Pored pisanog materijala, CBK u posebnim slučajevima može zahtevati da intervjuiše dotičnog pojedinca. CBK takođe ocenjuje podobnost upravnog odbora u celini, a ne samo njenih pojedinih članova. Takođe CBK ocenjuje kompetentnost tima višeg rukovodstva, i ako je svako od njih podoban i pouzdan.
4. Isti proces zahteva i procene će se primenjivati uvek kada novi direktor ili viši menadžer bude predložen od strane postojeće banke.
5. Kao što je navedeno u članu 35. stav 4. Zakona o bankama, odgovornost banke je da obavesti CBK, ako sazna da iz bilo kog razloga jedan direktor ili viši menadžer nije više podoban i pouzdan, u skladu sa Zakonom o bankama i gore navedenim kriterijumima.

6. Ako CBK zaključuje da viši menadžer ili direktor nije podoban i pouzdan, onda će CBK diskvalifikovati pojedinca na osnovu člana 36. Zakona o bankama i obezbediće udaljavanje pojedinca od dužnosti.
7. Odredbe ovog člana koje se odnose na direktore nisu primenjive za filijale stranih banaka, osim zahteva koji se odnose na više menadžere, koji se primenjuju i za filijale stranih banaka.

Član 4

Nezavisnost u pogledu direktorovih odgovornosti

1. CBK zahteva da sastav upravnog odbora bude u skladu sa utvrđenim zahtevima u članu 26. stav 1. Zakona o bankama.
2. Prema članu 26. stav 1. Zakona o bankama, izvršni direktor, nema pravo glasa u upravnom odboru i ne smatra se članom u sastavu upravnog odbora. Nijedan od izvršnih službenika ili drugog osoblja banke na Kosovu ne može biti član upravnog odbora banke.
3. CBK ima pravo da utvrđuje nezavisnost predloženog direktora jedne banke u skladu sa članom 26. stav 3. Zakona o bankama. CBK će koristiti sledeće kriterijume za ocenjivanje nezavisnosti pojedinca pre nego što daje saglasnost, u vezi sa članom 26. stav 3. Zakona o bankama.
  - 3.1. **Rasuđivanje.** Pojedinaac treba da bude u stanju da pokaže posedovanje zdravog rasuđivanja i vršenja svog rasuđivanja za dobrobit banke na Kosovu;
  - 3.2. **Nedostatak sukoba interesa.** Pojedinaac treba da bude u stanju da pokaže da trenutno ne postoji opažen ili trenutni interes između njegove uloge kao direktora banke i bilo poslovne ili lične uloge koju on ima. Ovaj uslov mora da bude ispunjen tokom celog mandata pojedinca kao direktora banke.
  - 3.3. **Nije predmet uticaja ili kontrole od drugih.** Pojedinaac treba da bude u stanju da pokaže da neće biti predmet kontrole ili nepropisnog uticaja od drugih prilikom donošenja odluka kao direktor banke; i
  - 3.4. Bilo koji drugi kriterijum ili činjenice koje CBK može da podnese ili procenjuje kao relevantne.
4. Pored pisanog materijala, CBK može zahtevati i da intervjuiše dotičnog pojedinca.
5. Odgovornost banke je da obavesti CBK, ako sazna da iz bilo kog razloga jedan imenovani direktor kao nezavisni direktor ne ispunjava više kriterijume nezavisnosti direktora.

Član 5

Ograničavanje u posedovanju akcija

1. Član 26. stav 3. Zakona o bankama, omogućava nezavisnim direktorima da poseduju akcije u banci, u čijem odboru služe, ali na ograničenom nivou, kako bi očuvali njihovu nezavisnost. Kao mnoge kompanije koje zahtevaju od direktora da drže akcije u kompaniji od koje su izabrani, razumno je da im se odobri posedovanje akcija banke svim direktorima banke. Međutim, ograničenje treba da bude na dovoljno niskom nivou kako bi se onemogućio sukob interesa.
2. U skladu sa članom 26. stav 3. Zakona o bankama, CBK utvrđuje da nijedan nezavisan direktor, zajedno sa bilo kojim povezanim pojedincem, ne može direktno ili indirektno posedovati više od jedan (1) odsto bilo koje klase akcija, sa pravom glasa ili kapitala za dobrobit banke ili bilo koje kompanije koja poseduje akcije u grupi, čiji je deo banka.

Član 6

Sprovođenje, korektivne mere i civilne kazne

Svako kršenje ove uredbe biće predmet korektivnih mera i suspenzija u skladu sa članovima 58, 59. i 82. Zakona o bankama.

Član 7

Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ove uredbe, stavlja se van snage Uredba za direktore i više menadžere banaka, usvojena od strane Odbora Centralne banke, 9. novembra 2012. godine.

Član 8

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 1. avgusta 2019. godine.

Flamur Mrasori

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo